

प्रश्न १ अ: समर्थानी केलेल्या प्रतिज्ञेची ओवी

आमची प्रतिज्ञा ऐसी | कांही न मागावे शिष्यासी | आपणामागे जगदिशासी | भजन जावे || (१२-१०-३४)

प्रश्न १ ब: कीर्ती रुपाने उरण्यास काय करावे

स्वये आपण कष्टावे | बहुतांचे सोसित जावे | झिजोन कीर्तीस उरवावे | नाना प्रकारे || (१२-१०-१८)

मरणाचे स्मरण असावे | हरिभक्तीस सदर व्हावे | मरोन कीर्तीस उरवावे | येणे प्रकारे || (१२-१०-१३)

प्रश्न २: आपले बोलणे गोड का असावे

दुसऱ्याशी वागताना नेहमी आपण असा विचार केला पाहिजे की कोणी आपल्याशी तसे वागले तर आपल्याला काय वाटेल. तदनुसार वर्तन करावे. कोणी आपल्याशी चांगले बोलले तर आपल्याला बरे वाटते तसेच आपणही दुसऱ्याशी तोच न्याय ठेवून गोड बोलले पाहिजे. चांगले वागले पाहिजे. कोणालाही टोचून, घालून-पाडून बोलू नये. समर्थानी येथे महत्वाचे तत्व हे सांगितले आहे ही 'पेरले तसे उगवते' (the way you sow- you reap). जशास तसे असे वर्तन बहुतांशी सर्वत्र असल्याने नेहमी चांगले वागावे.

प्रश्न ३: स्पष्टीकरण करा

1. तरतेन बुडो नेदावे | बुडतयासी |

आपल्याकडे जे काही चांगले आहे ते दुसऱ्यांना द्यावे हा विचार समर्थ मांडत आहेत. एखाद्याला समस्या असतील, मायाजालात बुडाला असेल तर त्यास आपल्या ज्ञानाने वाचवावे. त्याला योग्य मार्गावर आणावे.

2. सुख पाहता कीर्ती नाही |

हल्ली बहुतेक जण सुखाच्या-आरामाच्या मागे असतात. असे आळसात राहिले तर कधी यश-कीर्ती मिळणार नाही. कीर्ती मिळवायची असेल तर सुखाला-आरामाला-आळसाला तिलांजली दिली पाहिजे. कष्ट केले पाहिजेत.

प्रश्न ४: लोकप्रिय नेत्याच्या अंगाचे गुण

लोकसंग्रह होण्यासाठी समर्थानी सांगितले आहे की तो उत्तमपुरुष लक्षणांचा असावा. आधी क्रिया मग बोलणे असावे. त्याच्या बोलण्यावर विश्वास ठेवण्यासारखा असावा. उत्तम प्रबोधन (guidance) करण्याची शक्ती (skill) त्याच्याकडे असावे. लोकाना जे रुचेल-पटेल तेच नेत्याने केले-बोलले पाहिजे. A leader is the one who has followers. प्रथम सहकारी-शिष्य बनवले-घडवले पाहिजेत. त्यांच्या कलाने घेऊन उपदेश करावा आणि असा संप्रदाय बनवावा.

प्रश्न ५: अर्थाच्या ओव्या लिहा

1. लोकांची नाना प्रकारे परीक्षा करीत असावे

दुसऱ्यांचे अंतर जाणावे | तदनुसाराची वर्तावे | लोकांस परीक्षित जावे | नानाप्रकारे || (१२-१०-९)

2. अन्न वाया दवडणे हा अधर्म आहे

आपण यथेष्ट जेवणे | उरले ते अन्न वाटणे | परंतु वाया दवडणे | हा धर्म नव्हे || (१२-१०-१)

3. दुसऱ्यांना दुःखी करणे ही राक्षसी क्रिया आहे

आपल्या पुरुषार्थवैभवे | बहुतांसी सुखी करावे | परंतु कष्टी करावे | हे राक्षसी क्रिया || (१२-१०-२७)